

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Dodatek powieściowy“ i „Nasz Przyjaciel“

„Drweca“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,— zł z doręczeniem 1,19 zł miesięcznie. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet. Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 5 groszy, na stronie 3-lamowej 15 groszy, w tekście na 2 i 3 stronie 20 groszy, na 1 stronie 25 groszy, przed tekstem 30 groszy. Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Banki wydawnictwa: „Drweca“ Sp. z o.p. w Nowemiście.

Redaktor odpow.: w zast. W. Stawicki w Nowemiście.

Nr 68

Nowemiasto-Pomorze, Czwartek 11 dnia czerwca 1925.

Rok V

Zjazd w Bukareszcie.

Dwa razy do roku zbierają się ministrowie spraw zagran. Czechosłowacji, Rumunii i Jugosławji, aby radzić nad wspólnymi sprawami. Związek tych 3 państw powstał właściwie z dwoma celami: stworzenia wspólnego frontu jego uczestników wobec Węgier dla łatwiejszego utrzymania w szachu możliwych ich zamiarów, odebrania straconych na rzecz tych państw obszarów i zachowania obecnego stanu swego posiadania na Bałkanie. W pierwszym wypadku głównie chodzi o Czechosłowację i Rumunię, którym mogłoby zagrażać niebezpieczeństwo węgierskie, w drugim o Jugosławję i Rumunię, pilnującą Bułgarij. Obok tych państw stają również: Anglja, Francja, Belgja i Włochy, których celem, unicestwić napad Niemiec i zachować bezpieczeństwo swych granic. Tym razem na zjeździe brali udział przedstawiciele Polski i Grecji. Nie brali oni udziału w uchwałach, lecz przysłuchiwali się tylko obradom, a mimo to udział ich bierny ma swoje znaczenie dla przyszłych stosunków europejskich.

Polska ze względu na to, że nie dzieli jej żadne przeciwieństwa ani z Węgrami ani z Bułgariją, niema żadnej przyczyny należeć do tych państw. W tem samym położeniu znajduje się obecnie i Grecja. A jednak są pewne sprawy, które wiążą oba kraje. A więc Polska ma przymierze obronne z Rumunią wobec Rosji sowieckiej i wspólność zgodnego wystąpienia wraz z Czechosłowacją przeciw Niemcom, co do zmian granic względnie połączenia Austrii z Prusami. Grecja znów musi porozumieć się z Jugosławją i Rumunią na wypadek zaczepnych zamiarów Bułgarij, gdyż ta zyskała coprawda żywe współczucie całego świata kulturalnego, z powodu zamachu komunistycznego, napadu nieudanego na króla i wysadzenia w powietrze katedry w Sofji, ale przeciwieństwa, wynikające z dawnych i obecnych zatargów z Jugosławją i Rumunią, są tak znaczne, że o utworzeniu wspólnego frontu przeciw bolszewikom na razie myśleć nie można.

Na zjeździe minister Czechosłowacji Benesz poruszył sprawę swej bytności w Warszawie i stwierdził istnienie porozumienia polsko-czeskiego, ministrowie Rumunii i Jugosławji oświadczenie to, przywitani z radością jako nowy krok ku utrwaleniu pokoju w Europie.

Zjazd w Bukareszcie ma to ważne znaczenie, że zgodzono się mianowicie na to, aby te trzy państwa w porozumieniu z Polską i Grecją na posiedzeniu Ligi Narodów we wrześniu br. wspólnie wystąpiły za pokojem załatwieniem sporów międzynarodowych. Gdyby Niemcy wystąpiły z wnioskiem o zmianie swych granic wschod. wzamian za zabezpieczenie zachodnich, Polska ma zapewnione poparcie czterech państw; gdyby znów Niemcy zaproponowały nieruszenie granic polskich wzamian za przyłączenie Austrii do Prus, Czechosłowacja może liczyć na Rumunię i Jugosławję oraz Polskę i Grecję.

Anglicy twierdzą co prawda, że wcielenie Austrii do Niemiec będzie największym dobrodziejstwem dla pokoju w Europie, gdyż Czechosłowacji wtedy niebezpieczeństwo nie grozi, a Niemcy utracą przewagę zaborczą. Jest to naturalnie rozumowanie, bardzo do gustu przypadające Niemcom, gdyż wtedy Hindenburg będzie mógł rozpętać na nowo straszną wojnę, a my celem odparcia nawały pruskiej, musimy szukać wszędzie sprzymierzeńców.

Szowinizm niemiecki Gdańska.

Wedle „Baltische Presse“ szowinizm niemiecki w Gdańsku jest objawem przejściowym, gdyż jest podtrzymywany przez prasę gdańską, która okłamuje ludność, ludząc ją nadzieją ciągłych zmian.

Dziennik ten stwierdza przedewszystkiem, że dzienniki gdańskie zajmują się głównie wielką polityką światową, o ile zaś chodzi o problemy czysto gdańskie, o sprawy decydujące o najżywoźniejszych interesach gdańskich, prasa ta milczy, by ludność nie dowiedziała się prawdy, jak rzeczywiście sprawy jej własne stoją. Prasa ta uprawia tylko intensywną agitację antypolską, nie dostrzegając polityki, dyktatury, uprawianej przez

senat. Podstawą polityki senatu, jest z jednej strony agitacja polityczna, przeciwko Polsce, z drugiej strony wykorzystywanie państwa polskiego w każdej dziedzinie. Polityka ta przynosi Gdańskowi tylko szkody. Niemiecka prasa Gdańska, ukrywa fatalne skutki polityki senatu, uniemożliwiając w ten sposób, opinii publicznej wywarcie nacisku na senat w kierunku zmiany dotychczasowych jego metod.

Najlepszym dowodem, jest zachowanie się prasy gdańskiej, po wyroku trybunału haskiego w sprawie poczty polskiej w Gdańsku. W sprawie tej, cała ta prasa, zamilczała o bijących w oczy szkodliwych skutkach, spowodowanych polityką senatu, a uwydatnionych w wyroku.

Gdańsk kiedyś, dziś czy jutro przejrzy i zarządzi rachunku politycznego od senatu, lecz szkody wyrządzone miastu, już nikt nie wróci.

A Polska? Polska od początku była skłonna do zgodnej współpracy z obywatelami Gdańska. Ta Polska, która w czasach głodowych była żywicielką Gdańszczan, mimo zawodu może, jeszcze teraz podałaby rękę do zgody, lecz czy zechce to później uczynić, gdy będzie widziała ruinę Gdańska i mając własny dostęp do morza, czy nie wykorzysta wówczas tę dzisiejszą walkę gdańszczan przeciwko sobie.

Litwa już dziś w Kłajpedzie widzi ruinę i jak się wyraził Borchert w Kłajpedzie na raucie przemysłowców, że jest to miasto zamierające. Przyczynę tego stanu miasta, również spowodowała polityka szowinistyczna Litwy i dziś już Litwa ogląda się, by otworzyć Niemen do żeglugi Polsce, to jedno może uratować miasto.

Co dziś w Kłajpedzie, przyjąć może na Gdańsk — oby tylko nie zapóźno było do poprawy.

Dymisja ministra Ratajskiego.

Warszawa, 8. 6. Wczoraj został premier przyjęty u Prezydenta Rzplitej na audjencji. Podczas obrad zadecydowano ostatecznie o dymisji ministra spraw wewnętrznych p. Ratajskiego. Jako następcę wymie-

nają p. Romana b. delegata rządu w Wilnie. b. wojewodę polskiego. Decyzja ta ma być opublikowana.

P. Ratajski wraca do Poznania na stanowisko prezydenta miasta.

Nowa jacejka żydowsko-komunistyczna pod kluczem.

Władze bezpieczeństwa w Radomiu po dłuższej obserwacji aresztowały miejscową organizację komunistyczno-żydowską w liczbie 16 osób.

W wyniku przeprowadzonych rewizji znaleziono bardzo obfity materiał obciążający, w formie korespondencji, sprawozdań, wykazów partyjnych itd.

Podczas rewizji niewykryty osobnik wyrzucił posiadany zapalnik pocisku armatniego. Zapalnik ten podniósł 4-letni chłopiec Umiński i 2-letni Stanisław Ryksa. Zapalnik nagle wybuchł, raniąc ciężko obu chłopców.

Wkrótce potem wymienione dzieci zmarły od ran.

Uczony amerykański w Warszawie.

Kilka dni temu, przybył do Warszawy p. Bernadette Schmidt, profesor uniwersytetu w Chicago i członek politycznego instytutu w Waszyngtonie, który organizuje cykl wykładów politycznych, w których biorą udział wybitni mężowie stanu.

P. Schmidt odbył konferencję z ministrem Skrzyńskim, z którym omówił szczegółowy program prelekcji, jakie na zaproszenie instytutu wygłosi minister Skrzyński w Stanach Zjednoczonych.

Jubileusz panowania króla włoskiego.

Rzym, 7 6. Od kilku dni odbywają się w Rzymie uroczystości połączone z 25. jubileuszem panowania Wiktora Emanuela III obchodzone z wielką okazałością. Tysiące przedstawicieli władz oraz delegacji przybyło do Rzymu. Uroczystości rozpoczęły się rano rewją wojskową na stadionie, której przypatrywały się olbrzymie tłumy. Na rewję przybyła cała rodzina kró-

lewska z dworem oraz ministrami i przedstawicielami władz cywilnych jak i wojskowych. Powrót z rewji pary królewskiej był jedną wielką manifestacją na cześć króla, królowej, Mussoliniego oraz marszałków Cadorny i Draza. W Kwirynale para królewska przyjmowała członków rządu i parlamentu.

Hakatyści pruscy obradują.

Warszawa, 6. 6. Z Berlina telegrafują, że wczoraj rozpoczął się w Szczecinie ogólnopolski zjazd niemieckiego „Ostbundu“ stanowiącego związek organizacji, działających na kresach wschodnich Rzeszy i walczący bezwzględnie z rozwojem polskości w Niemczech.

Porządek obrad zawierający następujące charakterystyczne punkty. Walka z rozwojem polskości w Niemczech i kwestja masowej emigracji robotników polskich do Niemiec.

Poufne narady Brianda z Chamberlainem.

Genewa, 7 6. Jak się dowiaduje agencja Havasa, podczas śniadania w Versoix Briand i Chamberlain rozmawiali głównie na temat ewentualnej roli Ligi Narodów w stosunku do paktu bezpieczeństwa. W rozmowie ograniczali się do rozważań natury ogólnej. Po południu obydwaj ministrowie sami bez wszelkiego towarzysztwa udali się samochodem do Lozanny, skąd

powrócili dopiero do Genewy wieczorem.

London. Z Genewy Chamberlain wysłał do Londynu sprawozdanie o wyniku rokowań z Briandem. Po rozpatrzeniu sprawozdania Rada gabinetowa udzieli Chamberlainowi ostatecznych wskazówek, aby przed wyjazdem z Genewy, doprowadził do końca rokowania z Briandem.

Znaczny spadek franka francuskiego i belgijskiego na giełdzie nowojorskiej.

Nowy Jork. Frank francuski i belgijski osiągnął na ostatniej giełdzie najniższy swój dotychczasowy stan w tym roku.

Na spadek ten wpłynął fakt, iż opinia publiczna

rozczarowana jest dotychczasową działalnością ministra finansów p. Caillaux, który nie dokonał zapowiedzianego cudu sanacyjnego. Na spadek wpłynęły również wielkie zamówienia francuskie w Stanach Zjednoczonych.

W sprawie walk w Marokku.

Lotnicy francuscy zaatakowali riffenów, zadając im ciężkie straty, które w ludziach wynoszą 250 zabitych, i 300 rannych. Dzięki energicznym staraniom uwolniono od nieprzyjaciela okolice Ahamaru.

Paryż, 4. 6. Na wspólnym posiedzeniu senackiej komisji wojskowej i spraw zagr. Painleve oświadczył, że straty francuskie w rzeczywistości wynoszą do dnia 2. 6. b. r. 318 zabitych, 1115 rannych, i 1195 zaginionych $\frac{1}{5}$ tych liczb obejmuje tuziemców.

Niezadługo odtransportowane będą do Marokko większe posiłki wojskowe. Za kilka dni odbędzie się konferencja hiszpańsko-francuska, na której omówione będą sprawy współpracy wojskowej.

Wiedeń. „N. Fr. Presse“ donosi z Madrytu: Dyrektorat zagroził Abd-el-Krimowi, że wysadzi na ląd w pobliżu wybrzeży Alhucemas 18000 żołnierzy. Przygotowania są już w toku, tak, że akcją możnaby roz-

począć 15. bm. Gen. Primo de Rivera przybył do Tetuanu. Ambasador hiszpański w Paryżu odbył wczoraj dłuższą konferencję, podczas której osiągnięto w głównych punktach porozumienie. „Petit Parisien“ donosi, że Hiszpania podjęła się zaostrzyć kontrolę nad wybrzeżami terytorjum riffenów, aby zapobiedz kontrabandzie wojennej.

Paryż, 6. 6. Na dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów Painleve zabrał głos w sprawie Marokku. Z Hiszpanją prowadzone są w dalszym ciągu rokowania. Pokój jednakowoż będzie mógł nastąpić dopiero po zawarciu układu między Francją i Hiszpanją.

Rabat, 6. 6. Oddziały Abd-el-Krima rozpoczęły gwałtowny atak w kierunku Taounat. Początkowo wojska francuskie się cofnęły, lecz po przybyciu grupy pułk. Freidenberga zwycięstwo przechyliło się na stronę francuzów.

Udział Bolszewji w zbrodniach bułgarskich.

Z Sofji donoszą, że podczas rewizji urzędowej przez policję sofijską aresztowano razem 450 osób. Wśród nich znajdują się spiskowcy, którzy mieli na celu na nowo pobudzić do życia tajne organizacje, które w ostatnich spisach brały udział. — Wiele aresztowanych przyznało się, że pieniądze na agitację

otrzymywali z Moskwy przez Wiedeń.

W Warnie aresztowano 140 osób, za udział w organizowaniu spisków komunistycznych. Wyśledzono również, że centralę swoją komunści przenieśli z Sofji do Warny, i tam organizowali zamachy podobne do zamachu na katedrę w Sofji.

Poszukiwania za Amundsenem.

Osló. Na ostatnim posiedzeniu kierownictwa norweskiego Towarzystwa aeronautycznego zajmowano się planami, mającymi na celu odszukanie Amundsen. Panuje zgodność poglądów co do tego, że Amundsen ma możliwość powrotu. Dzięki zabiegom rządu norweskiego służba wywiadowcza jest dostatecznie za-

bezpieczona. W sprawie przeszukania okolic Wschodnich Grenlandji postanowiono zwrócić się z zapytaniem do francuskiego badacza krajów polarnych Charcota, czy nie zechciałby podjąć się tego zadania. W sprawie poszukiwania w okolicy Grenlandji Towarzystwo zwróci się do odpowiedniego komitetu w New-Yorku.

Japonja zbroi się do nowej wojny.

Tokio, 5. 6. Prasa tutejsza donosi, iż japoński minister spraw zagranicznych oświadczył, iż przy dalszym zaostrzeniu się położenia w Chinach, Japonja nie stałaby bezinteresownie na boku.

Panuje ogólne przekonanie, iż najdalej do jesieni wybuchnie wojna wschodnio-azjatycka. Mikado podpisał rozporządzenie, wedle którego wszyscy japońscy oficerowie, bawiący zagranicą, muszą powrócić w ciągu 4 tygodni do swych macierzystych garnizonów. Na wodach koreańskich odbywa się koncentracja floty japońskiej.

Nowy Jork, 5. 6. Opinia amerykańska jest zaniepoko-

kojna wojskowemi zbrojeniami Japonji na lądzie i morzu.

Pod Formozą gromadzi się flota japońska i jest bardzo nieprawdopodobne, ażeby skierowana była wyłącznie przeciw Chinom. Wobec tego prasa amerykańska domaga się zarządzeń ochronnych, a zwłaszcza dla Filipin. Donoszą z Melbourne, że rząd australijski z powodu grożącego niebezpieczeństwa wschodnio-azjatyckiego, wystosował do rządu angielskiego memoriał, w którym domaga się wysłania floty dla ochrony Australji.

Położenie w Chinach.

Szanghaj, 7. 6. Wczoraj nastąpiło lekkie uspokojenie. Strajk generalny został przerwany. Mocarstwa wystosowały do rządu pekińskiego notę, która w kościach cudzoziemskich wywołała zadowolenie i która wpłynęła niewątpliwie na ogólną sytuację. W międzyczasie — co prawda — wylądowało tutaj znów 4000

marynarzy. Jak obecnie udowodniono niepokoje były stale przygotowywane. W dniu wybuchu Chin były zalane propagandą wrogą cudzoziemców, szczególnie skierowaną przeciwko Anglii i Japonji. Ameryka nie była zupełnie wymieniona.

Wiadomości z kraju i z miasta.

Nowemiasto, dnia 10 czerwca 1925 r.

Kalendarzyk. 10 czerwca. Sroda, Małgorzaty król. 11 czerwca. Czwartek, Boże Ciało. Wschód słońca g. 3 — 39 m. Zachód słońca g. 8 m. 19 Wschód księżycy g. — m. Zach. księżycy g. 8 m 51

Uroczystość Bożego Ciała.

Nabożeństwo rozpocznie się o godzinie 9 i pół. Zbiórka o godzinie 9 i pół. Czuwają nad ustawieniem procesji pp. Komitetowi — Ciszewski i Miłoszewski.

Porządek procesji:

- Na czoło pochodu wysuwa się krzyż, 4 latarnie i 2 małe chorągwie. W dalszym ciągu:
- Szkoła ludowa i wydziałowa.
- Gimnazjum i skauca.
- Tow. Sam. Rzemieślników
- Sokół.
- Tow. Młodzieży.
- Tow. Robotników św. Józefa.
- Harmonja.
- Tow. Ludowe. 2 chorągwie.
- Tow. Panien. 2 chorągwie.
- Trzeci Zakon. 2 chorągwie Matki Boskiej.
- Tow. Matek. Chorągiew.
- Tow. św. Wincentego. Chorągiew.
- Dozór kościelny.
- Dzieci Marji.
- Siostry Miłosierdzia.
- Dzieci syjące kwiaty. Księża Asystenci.
- Ks. Proboszcz niosący N. Sakrament prowadzony przez p. starostę Sas-Jaworskiego i p. burm. Kurzętkowskiego, pod baldachimem.

Za baldachimem następują reprezentanci urzędów: Magistratu, Starostwa, Wojska, Sądu, Poczty itd. Zamyka pochód Straż Ogniowa, czuwająca nad porządkiem i bezpieczeństwem.

Uprasza się uczestników procesji o zachowanie się z należytyym spokojem i skupieniem, zwłaszcza na cmentarzu kościelnym i przy ołtarzach. Oraz nieurządzenia sobie łóż z okien.

Ołtarze zaofiarowali się urządzić: I. Na Rynku przed składem p. Serożyńskiego. II. na placu św. Tomasza, Tow. św. Józefa. III. na Rynku p. Gęstwicki przed swoim składem. IV. przy kościele — Siostry św. Wincentego a Paulo.

Z uroczystości zjazdu i poświęcenia sztandaru Tow. Samodz. Rzemieślników w Nowemmieście.

Dzień 7 czerwca, dla Towarzystwa Samodzielnego Rzemieślników, obchodzącego wielką uroczystość, był bardzo doniosły i udatny, w czym zasługa miejscowego komitetu. W dniu tym bowiem odbył się zjazd delegatów rzeczonych towarzystwa z całego powiatu lubawskiego, połączony z uroczystością poświęcenia sztandaru tego znaku dążeń i celu towarzystwa.

Zgodnie z programem, uroczystość rozpoczęła się pobytką. Rannym pociągiem przybyła część gości i delegatów oraz orkiestra, która swymi dźwiękami wywabiła ludność na ulice naszego miasta. O godz. 7.30 uformował się pochód na dziedzińcu gimnazjalnym celem wyruszenia do kościoła na nabożeństwo. W pochodzie brali udział członkowie Magistratu i Rady Miejskiej z p. burmistrzem na czele, przybyli goście i delegaci oraz tutejsze towarzystwa. Uroczystą mszę św. odprawił miejscowy ks. proboszcz Pape, w asyście wszystkich sztandarów, podczas której wygłosił wzniosłe i okolicznościowe kazanie, następnie dokonał aktu poświęcenia sztandaru. Tow. „Harmonja“ przyczyniło się wielce do uświetnienia uroczystości kościelnej przez swój piękny śpiew. Po nabożeństwie wyruszone przed Starostwo. Powitalne przemówienie wygłosił p. burmistrz Kurzętkowski. Pan Starosta Sas-Jaworski wygłosił odpowiednio do uroczystości, przemówienie, wskazując na zasługi rzemiosła i dodając, że uzyskał kilka medali 3 Maja dla zasłużonych rzemieślników powiatu lubawskiego. Poczem dokonał dekoracji medalami następujących pp.: Duszyńskiego i Jabłońskiego z Nowomiasta, z Lubawy; Cieszyńskiego i Czajkowskiego, z Bratjana Teofila Lietza.

Następnie krótkie przemówienie wygłosił prezes tut. Tow. Samodz. Rzem. wręczając sztandar chorągiewi.

Przystąpiono do ceremonji wbijania gwoździ, I wbił p. Starosta gwóźdź ofiarowany przez Województwo Pomorskie, a następnie przez Wydział Powiatowy. Kolejno wbijały gwoździe pamiątkowe pozamięscowi i miejscowi delegaci towarzystw. O godz. 10 uduano się do Hotelu Polskiego na obrady, w których brali udział w zastępstwie p. Starosty, st. referent p. Bazanowski, miejscowy burmistrz p. Kurzętkowski, delegacja rzemieślnicza z Lubawy, zaproszeni goście i członkowie miejscowego Tow. Samodz. Rzem. P. Jabłoński powitał gości przybyłych na zjazd oraz członków towarzystw hasłem: „Cześć Rzemiostu!“ następnie zagał posiedzenie i przewodniczył jemu. Teraz przemawiał radca p. Barczyński, delegat wojewódzki, Min. Przemysłu i Handlu, o doniosłości rzemiosła w naszym kraju. Przybyły z Grudziądza delegat Izby Rzemieślniczej, p. Markwicz, wygłosił dłuższy referat o Wystawie, apelując do poszczególnych cechów, o wzięcie udziału w takiej. Następnie zabrał głos p. Nowaczyk, przewodniczący rady miejskiej, mówiąc o znaczeniu Zjazdu dla kraju naszego, oraz o zwalczaniu i nabywaniu towarów zagranicznych. Prezes miejscowego Tow. Samodz. Kupców p. Ewertowski uniewinnił prezesa Pom. Związku Towarzystw Kupieckich p. Marchlewskiego z Grudziądza, który nie mógł przybyć na Zjazd, gdyż zmuszony był wyjechać na zebrańnia do Chojnic i do Bydgoszczy. Przeszło godzinny wyczerpujący referat, bardzo starannie opracowany wygłosił p. Jan Cieszyński z Lubawy, w I miejscu o znaczeniu i doniosłości pracy, o znaczeniu Tow. Samodz. Rzemieśl. o Pom. Związku tych towarzystw, następnie omawiał naszą sytuację gospodarczą: o bólach i ciężarach w sprawach podatkowych, o szkołach fachowych, dokształcających i o kredytach. Po wywodach p. Cieszyńskiego wywiązały się następujące dyskusje, w których zabierali głos: p. Czajkowski prezes tow. Samodz. Rzem. w Lubawie o tem, że mało rzemieślników z wiosek przybyło na Zjazd, p. Muszyński z Lubawy wywodził się nad tem, że rzemiosło jest podstawą życia ekonomicznego państwa; p. Zieliński z Grudziądza, dziękował za nader miłe przyjęcie, nadmienając zarazem, że jeżeli wyrzuczoneo jakimś rzemieślnikowi krzywdę, ma się zwrócić do dyrektora Izby Rzemieślniczej; p. Leski z Nowomiasta mówił o niesprawiedliwym przydziale drzewa użytkowego na licytacjach, p. Cieszyński z Lubawy wyjaśnił wywody p. Leskiego, w jaki sposób postępować w podobnych wypadkach; p. Ciszewski podniósł w krótkich słowach znaczenie i rozwój rzemiosła i wznosił okrzyk na cześć zarządu Tow. Sam. Rzem.

Na zakończenie p. Jabłoński dziękował referentom i wznosił okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzplitej i na tem ukończyły się obrady. Od godz. 11.30 odbył się na rynku koncert wykonany przez orkiestrę 67 p. p. z Brodnicy. Po południu o godz. 1/2 3 wyruszył świetnie zorganizowany pochód z targowiska przy rzeźni miejskiej przez rynek, a następnie ulicami miasta w stronę parku miejskiego. Korowód poprzedzał cech rzeźnicki na koniach, za którym jechała konno, zaproszona młodzież mikołajska w strojach narodowych. Dalej postępowało 7 ślicznie udekorowanych wozów poszczególnych cechów, w których część czeladzi i uczni dla przyjemności widzów, wykonywała swe prace codzienne. Wozy jechały w następującym porządku: cech rzeźnicki, kowalski, stolarski, krawiecki, szewski, malarski, ślusarski.

Dalej w pochodzie brali udział: członkowie magistratu i rady miejskiej, delegacje kilku miejscowych towarzystw ze sztandarami, na końcu tow. Samodzielnych Rzemieślników. Na parku urozmaicał zabawę koncert orkiestry, dlatego publiczność licznie dopisała, aby spędzić kilka godzin w miłym otoczeniu. Powrót z parku nastąpił o godz. 8 wieczorem. Piękny ten dzień zakończony został zabawą taneczną w Hotelu Polskim.

Wczorajsze ceny na targu.

Nowemiasto. Na wczorajszym targu kupowano: masto od 1.00 zł. — 1.10 jajka mendel 1.30 — 1.40, 1 funt twarogu od 30 — 35 gr. jagody czerwone ltr. od 90 — 1.00 rzodkiewki pięczek 10, sałata 0,3 główka rozsładki kapusty kopa 10—05, pięczek cebuli 15, ogórki od 50—2.00, galarepki za szt 20. Dopisały też znaczne sparagi, których piękne wiązki kosztowały 60 — 70 gr. Za ctr. kartofli płacono 2 zł. i 2 1/2 zł. za ctr. 1.40 kaczki kosztowały 3 1/2 zł. gęsi 4 zł. kury 2 1/2 zł. Targ wtorkowy był licznie nawiedzony tak przez sprzedających jak i kupujących.

Wielki pożar.

Marzęcice. W sobotę po południu syrena straży ogniowej zawezwała ludność na ratunek do pożaru, który wybuchł u gospodarza Teofila Gurzyńskiego w Marzęcicach. Przyczyną pożaru było zapalenie się sadzów w kominie. Gospodarze początkowo pożaru nie spoznawali, gdyż siedzieli przy obiedzie, dopiero gdy dach słomiany zaczął się palić, właściciel pośpieszył ratować swój dobytek przed płomieniami, wyrzucając sprzęty domowe na podwórze. Meble jednak się spaliły, gdyż nie było nikogo do pomocy, któryby je na bok usuwał. G. odniósł silne poparzenia na głowie i na ciele. Wszystkie zabudowania z martwym inwentarzem oraz z domem mieszkalnym spłonęły doszczętnie. Pożar podsypany silnym wiatrem przeniósł się na drugą stronę szosy, na zabudowania młynarza Pioruna, który pomagał przy ratowaniu sąsiadowi. Straty u ostatniego nie były znaczne.

Budynki G. były zabezpieczone, z wyjątkiem sprzętów, żywego i martwego inwentarza, skutkiem czego poniósł bardzo dotkliwe straty.

Na miejsce wypadku stawiono się 5 sąsiedzkich sikawek. Nowomiejska Straż Ogniowa, która była bardzo późno zaalarmowana, a natychmiast wyruszyła, przybyła niestety zapóźno.

Obwieszczenie.

W dniu 11 b. m. i w dni następne odbędą się w leśnictwie Wawrowice nadleśnictwa państwowego Mścín między drogą Wawrowice—Białe a drogą Otręba—Białe doświadczenia tępienia szkodliwych owadów za pomocą gazów trujących wzgl. proszków trujących, co wykonują wojskowe samoloty.

Wobec tego podaje się do ogólnej wiadomości, że z chwilą wystawienia na zatrutej części lasu tablic ostrzegawczych z napisem.

„Las zatruty”

wszelki przejazd przez zatrutą część lasu, jako też zbieranie trawy, jagód i grzybów będą aż do odwołania wzbronione.

Nadleśnictwo Mścín.

Mścín, dnia 9 czerwca 1935 r.

Odpust w Lipach.

Na dzień 1 i 2 lipca przypada powszechnie znany odpust Matki Boskiej Lipskiej. Jak od wieków, tak i w tym roku z bliższych i dalszych stron przybędą liczni pątnicy do Lip, aby tam oddać cześć najsw. Marji Pannie, słynącej od niepamiętnych czasów łaskami na tem miejscu.

Pielgrzymi tym razem zobaczą, że miejsce to poświęcone wiekową pobożnością ludu naszego, ogradzona jest murem kamiennym, którego jedna połowa jest prawie na ukończeniu. Ofiarność naszego ludu sprawiła to, że było można mimo ciężkich czasów, dzieło to rozpocząć. Dotychczas szczególniejszą ofiarność okazali gospodarze z parafji prątnickiej, rumiańskiej i zwiniarskiej. Główną część t. dotąd potrzebnych kamieni oni zwieźli. Niejedni woźli z odległości 3 mil. Byli pomiędzy nimi tacy, którzy aż 10 wozów kamieni zwieźli. Obok tego także parafja złotowska zwiózła znaczną część kamieni, a prócz tego bezpłatnie prawie wszystkich piasek dotąd potrzebny. Drugie parafje o ile były wezwane, nigdy nie odmówiły. Prawdziwa praca czeka je jednak dopiero przy drugiej połowie muru na czas jesienny, albo zimowy. A jestem przekonany, że nikt pomocy nie odmówi, skoro o to poproszę. Wszystkim dotychczasowym dobrodziejom składam niniejszem serdeczne podziękowanie.

Jarmark w Lipach.

Przy tej sposobności chciałbym zaznaczyć, że w ostatnich dwóch latach mianowicie, do odpustowej uroczystości kościelnej przyczepił się zbyt głośny jarmark, co bezwarunkowo nie zgadza się z wzniosłą uroczystością kościelną. Jarmark konieczny ograniczony być musi do miary rzeczywistej potrzeby.

Z tej przyczyny podaję niniejszem do ogólnej wiadomości, a mianowicie interesantów dalszych, którzyby chcieli w Lipach swoje stragany postawić, co następuje:

- a Plac wolny w Lipach tego roku jest ograniczony dla tego, że leżą tam niez użyte jeszcze kamienie.
  - b Kto latoś i na przyszłość chce wystawić w Lipach swój stragan musi najprzód mieć na to odemnie **piśmienne pozwolenie**; dopiero na podstawie tego dostaje pozwolenie od tutejszej policji.
  - c W Lipach ustanowieni będą dozorczy, którzy nikomu nie pozwolą postawić swego straganu bez mego piśmiennego zezwolenia.
- Proszę bardzo, do tego zarządzenia ściśle się zastosować, aby uniknąć nieprzyjemnego zawodu.

Lubawa, w czerwcu 1925 r.

Ks. Kasyna, proboszcz miejscowy.

Egzaminy wstępne

na wszystkie kursy państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Lubawie odbędą się w dniach 30 czerwca i 1 lipca br. Zgłoszenia rodziców i opiekunów ustne lub pisemne przyjmuje Dyrekcja do dnia 30 czerwca godz. 9 rano. Do podania należy załączyć ostatnie świadectwo szkolne, metrykę urodzenia i chrztu świadectwo szczyżenia ospy, jeśli zaś kandydat nie uczęszczał do szkoły, także świadectwo moralności. Seminarjum w Lubawie męskie zgłoszeń dziewcząt nie przyjmuje. Egzamin rozpocznie się dnia 30 czerwca o godz. 10 rano i trwać będzie 2 dni. Wyjaśnień w sprawie przyjęcia do internatu seminarjalnego udziela Dyrekcja na miejscu.

Lubawa, dnia 8 czerwca 1925.

Dyrekcja.

Odezwa do pp. malarzy, rzeźbiarzy i grafików.

Na pierwszej Pomorskiej Wystawie Rolnictwa i Przemysłu, której otwarcie nastąpi w dniu 26 czerwca br. w obecności Najwyższego Dostojnika Państwa, jedno z najważniejszych miejsc zajmować będzie dział kultury i sztuki.

Komisja sztuki czystej wzywa niniejszem wszystkich artystów pomorskich do jaknajwiększego obestania swego działu.

Zgłoszenia uprasza się nadsyłać na ręce przewodniczącego Komisji prof. w Szczelbiewskiego w Grudziądzu ul. Lipowa nr. 32.

Przy zgłoszeniach zechcą pp. artyści celem skatalogowania podać 1) nazwisko i imię zgłaszającego, 2) rodzaj odbytych studiów zawodowych z podaniem czasu i uczelni, 3) liczbę eksponatów, przyczem prosimy o łaskawą uwagę na ostateczny termin.

Uprasza się o nadsyłanie eksponatów, do Muzeum Miejskiego w Grudziądzu przy ul. Lipowej do dnia 10. czerwca br.

Diecezja chełmińska.

Przeniesieni zostali: ks. wikary Jeka z Brus do Kościerzyny, ks. Czesław Wilemski z Lutowa do Brus.

WYSTAWA!

W czasie od 10. do 14. czerwca br
urządza

Progimnazjum w Lubawie
w sali rysunkowej,

wystawę prac uczniowskich,

kóra obejmować będzie: **rysunki, malatury, szkice, zdobnictwo, wycinanki, roboty w kartonie, tekturze, glinie i roboty piłeczkowe.**

Dochód przeznaczony na zakup książek

Wystawa otwarta od godz. 3—7 wiecz.
Wstęp dla dorosłych 50 gr, młodzieży 15 gr.

Zjazd lekarzy.

W ubiegłą niedzielę odbył się w Chojnicach na sali hotelu p. Engla, zjazd związku lekarzy okręgu pomorskiego, któremu przewodniczył p. dr. Gaczkowski z Starogardu. Przybyło około 30 delegatów z Pomorza, obradowano nad sprawami wewnętrznymi Związku. Po południu uczestnicy zjazdu odjechali.

Posiedzenie Państwowej Rady Kolejowej.

Na pierwszym posiedzeniu nowo obranej Państwowej Rady Kolejowej w Warszawie w dniu 27. maja utworzono 3 komitety, a mianowicie: Taryfowy, „Budowy nowych dróg kolejowych“ i „eksploatacyjny“. Wszystkie sprawy będące na porządku obrad P. R. K. przekazano komitetom. Z Pomorza obecni byli p. prezes Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu Tadeusz Marchlewski, p. prezes Izby Przemysłowo Handlowej J. Czarliński i p. dyr. Stanek, prezes Związku cegielń. Delegaci ci zapisałi się do wszystkich komitetów, aby mieć możność brania udziału w całokształcie pracy Państwowej Rady. Poza plenarnem odbyło się 27. 5. posiedzenie Komitetu eksploatacyjnego, a w dniu następnym posiedzenie Komitetu nowobudujących się kolei i taryfowego. Najważniejszą sprawą dla Pomorza był wniosek Ministerstwa Koleji w sprawie budowy nowej linii Bydgoszcz—Gdynia dla osiągnięcia bezpośredniego połączenia z omińcem terytorjum Gdańska. W tej sprawie zgłosił p. prezes Marchlewski wniosek, aby ze względów finansowych i praktycznych z projektu budowy narazie wykreślić odcinek Bydgoszcz — Szlachta i — użyć na linję Bydgoszcz—Laskowice, tak, że właściwą budowę należałoby rozpocząć od Laskowic naprawiając odpowiednio linję Laskowice—Szlachta i to ze względu połączenia Warszawy przez Działdowo, Grudziądz do Gdyni. W ten sposób już w jednym roku doprowadzi się trasę nową do Kartuz. Uchwalono w tej formie projekt Ministerstwa z tem, że ewentl. w ostatnim etapie przy odpowiednich warunkach finansowych wybuduje się odcinek Bydgoszcz — Szlachta celem skrócenia transportów węgla z Śląska do Gdyni (Delegaci Pomorscy słusznie zauważyli, że oszczędność 25 kilom. nie stoi w żadnym stosunku do kosztów budowy tego odcinka). Pan dyr. Stanek popierał wywody przedmówcy i proponował zużycie w ten sposób zaoszczędzonych pieniędzy na naprawę linii toru między Grudziądzem, a Działdowem wymagającej gruntownej naprawy. Wszyscy delegaci poparli gorąco memoriał Magistratu Wejherowa domagającego się przedłożenia projektu trasy zamiast przez Redę przez Wejherowo. W tym wypadku jednak Komitet przychylił się do projektu Ministerstwa, które wyjaśniło, że zupełnie niema zamiaru prowadzić linii przez Redę, a zyczeń Wejherowa nie może uwzględnić ze względu na to, że różnica nie wynosilaby 7 km., a przeszło 50. Delegaci Pomorscy domagali się wobec tego budowy linii Kartuzy-Wejherowo jako odnogi od wyżej wspomianej linii. Także memoriał pow. Chojnickiego w sprawie linii kolejowej Brusy—Brzeźno został silnie poparty przez Delegację Pomorską, a byłby nie wątpliwie przeszedł, gdyby nie protest przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wojskowych sprzeciwiającego się tej budowie ze względów strategicznych. Delegaci Pomorscy zastrzegli sobie ponownie postawić sprawę tą na następnym posiedzeniu, ponieważ wywody delegata Ministerstwa Spraw Wojskowych nie trafiły do ich przekonania. Ten sam los spotkał dezyderat Wielkopolski odnośnie do przebudowy linii wybiegających na Piłę, że wskutek czego te powiaty nie mają między sobą połączenia. Wogóle należy zaznaczyć, potrzeby zachodnich dzielnic odnośnie do kolejnictwa nie mają w Radzie dużo zwolenników, którzy zawsze podkreślają, że w porównaniu z innymi dzielnicami u nas najlepsze jest położenie i najmniej powinno się wymagać pomocy. To też dobrze się stało, że obecnej kadencji reprezentacja Pomorska jest silniejsza i łatwiej może walczyć o spełnienie zyczeń ludności pomorskiej wychodząc z założenia, że dzielnice zachodnie, a szczególnie Pomorze zbyt ważnym jest bastionem Rzeczypospolitej, by zaniedbywać dla takich argumentów jej życiowych wymagań.

Katastrofa samochodowa

Onegdaj o godz. 8-mej rano na drodze do Wapiennicy pod Bielskiem, zdarzyła się wielka katastrofa samochodowa. W samochodzie jechał dyrektor cukrowni w Chybiu p. Dembiński. Wóz prowadził szofer E. Lach. We wsi Wapiennicy z powodu zepsucia się kierownicy, samochód najechał na barjerę nad rzeczką, zniszczył ją i runął do rzeczki, Wapiennicy z wysokości pięciu metrów. Samochód uległ wielkiemu zniszczeniu, szofer szczęśliwie ocalał, p. Dembiński odniósł poważne obrażenia i złamał nogę. Wezwane pogotowie z Bielska odwiozło p. Dembińskiego do szpitala.

Nagły wylew rzeki.

Przed kilku dniami nawiedziła miasto Białą w Małopolsce gwałtowna burza i wyrządziła poważne szkody w mieście i okolicy. Po ogromnym upale zaczął padać ulewny deszcz około godz. 11 przed południem, a o godz. 2-iej po południu, wezwana woda na rzece Nivce wystąpiła z brzegów, zalewając ulice i rynek i wdzierając się do niżej położonych mieszkań. Powódź na szczęście nie trwała długo.

Zagraniczne konie dla armji za 50 milj. złotych.

Warszawa. Na połączonej komisji rolniczo wojskowej, uchwalono bardzo ważną rezolucję pos. Potoczka (Piast). Rezolucja wzywa rząd, aby zniósł dotychczasowe rozporządzenie M. S. Wojsk., na podstawie którego sprowadzono dla armji konie trzylatki z zagranicy, albowiem obowiązywała dotychczasowa miara wojskowa 152 cm.

Rezolucja domaga się, aby wojsko dokonywało poboru trzylatek wyłącznie w kraju, zniżając dotychczasową miarę wojskową na 149 cm.

Przez to z jednej strony dopomoże się szerokim masom rolniczym, gdyż konie dopiero po wywyczeniu wojskowym jako 4-latki są właściwie zdolne do pracy na roli, z drugiej strony państwo nie wywiezie za granicę około 50 milionów złotych. Dotychczas bowiem pobór koni wymagał kupna conajmniej 6.000 koni w cenie conajmniej 800 złotych za sztukę. To chyba samo przez się rozumie, że należy kupować konie w kraju, aby walutę nie wywozić zagranicę.

Jak się ma dokonywać zakup koni dla armji?

Warszawa. Połączone sejmowe komisje wojskowa i rolna, obradowały nad interpelacjami poselskimi, co do zakupu koni dla armji. Po przeprowadzonej dyskusji, komisja uchwaliła jednomyślnie następującą rezolucję:

Dążąc do stworzenia jak najkorzystniejszych warunków hodowli, dla wyprodukowania koni typu wojskowego, komisje wzywają rząd do wydania ścisłych instrukcji: 1) aby dokonywano zakupów koni na spędach wprost od hodowców, urządzenie spędów koni odbywało się na obszarach nie mniejszych niż jeden powiat. 2) Aby opracowano nowe normy, dotyczące poboru koni na okres przejściowy z uwzględnieniem realnego stanu hodowli oraz, aby podniesiono przeciętną cenę ponad normę 875 złotych. 3) Aby rozwinąć ścisłą kontrolę nad prawidłowym postępowaniem komisji remonowych.

Czerwony Krzyż.

Zabawa Czerwonego Krzyża odbędzie się w czwartek zaraz po nieszpórach, a nie jak podano o 3 godz. po południu.

Wyciąg z rejestrów Urzędu Stanu Cywilnego w Nowemście.

Urodzeń: Stanisław Murawski (7. V. 1925 r.) Wilhelm Otton Büttner (7. V. 1925 r.) Stanisław Joachim Maternicki (10. V. 1925 r.) Roman Keller (nieślubne 12. V. 1925 r.) Stefan i Stefania Łęgowscy (biżnieta 11. V. 1925 r.) Józef Franciszek Rekowski (11. V. 1925 r.) Stefan Feliks Kühn (13. V. 1925 r.) Henryk Ludwik Makowski (24. V. 1925) Kunegunda Józefowicz (25. V. 1925 r.) Zygmunt Józef Knitter (27. V. 1925 r.) Stefan Alfons Reimer (27. V. 1925 r.)

Śluby: Szewc Antoni Bendyk wdowiec z Stanisławą Kamińską stanu wolnego i bez zawodu. Rolnik Robert Benedykt Beyer stanu wolnego z Józefiną Radziszewską stanu wolnego posiadicielką mniejszego rolnictwa.

Śmierci: Anna Mohn z Kowalskich (50. lat.) Stefania Łęgowska (14. dni.) Agnieszka Bieliccka (7 miesięcy) Joanna Świnarska (48 lat.) Gertruda Rzymska (2³/₄ roku) Paulina Knozowska (38. lat.)

Wyciąg z księgi urodzeń, ślubów i śmierci Urzędu Stanu Cywilnego w Lubawie.

(od dnia 16. 5. 1925 r. do 31. 5. 1925 r.)

Z księgi urodzeń: Stanisław Kwaśniewski (15. V. 25 r.), Agnieszka Brazgalska (17. V. 25 r.), Helena Joanna Żmudzińska (21. V. 25 r.) Jan Karkut (17. V. 25.) Kazimierz Józef Wrześniewski (18. V. 25 r.) Barnabo Bernard Linkner (20. V. 1925 r.) Stefan Grzegorz Komacki (25. V. 25 r.) Agata Helena Stasińska (19. V. 25. r.)

Z księgi ślubów: Żaden.

Z księgi zmarłych: Stanisław Kwaśniewski (15. V. 25 r.), Stanisław Hildebrandt (23. V. 25 r.) Alfons Przeradzki (23. V. 25 r.) Marja Kopczyńska (25. V. 25 r.), Janina Władysława Brandt (26. V. 25 r.), Irena Synoradzka (27. V. 25 r.), Alfons Hildebrandt (29. V. 25 r.), Henryk Miks (30. V. 25 r.)

Rozmaitości.

Kaukaz doszczętnie zniszczony przez mrozy.

Rząd kaukaskiej republiki nadesłał z Tyflisu do Moskwy oficjalne sprawozdanie o stanie urodzajów na Kaukazie. Z urzędowych danych okazuje się, że znany w świecie z cudów natury pod względem roślinności i urodzajności Kaukaz jest w obecnym roku doszczętnie zniszczony. Całe plantacje pomarańczy i drzew migdałowych przedstawiają widok dzikiego ugoru. Pomarzące podczas ostatnich mroźów kwietniowych drzewa i krzewy nie wypuściły nawet liści.

Również w znacznej przestrzeni zniszczone zostały sady jabłoni kaukaskich.

Charakterystyczne jest, że plantacje herbaty zniszczone zostały tylko w pewnych okolicach zachodniej Gruzji. Ze wszystkich szlachetnych, kultywowanych roślin jedynie tytoń i bawełna nie padły od mrozu — inne zaś pozostałe, conajmniej w 50% nie obrodziły zupełnie.

W sprawie rolnika Józefa Bonczek z Tynwaldu, zastąpionego przez adwokata Petri w Lubawie przeciwko powoda, żonie rolnika Marjannie Hartmann ur Pappenpohf nieznaney z miejsca pobytu pozwanej, o przystąpienie do kontraktu wyznaczono termin do ustnej rozprawy

dzień 16 września 1925 o godz. 10 przedp. przed Sądem Powiatowym w Lubawie, pokój nr. 5.

Z polecenia Sądu wzywa się p. Marjanę Hartmann by stanęła w dniu wyżej oznaczonym w Sądzie wspomnianym, gdyż w przeciwnym razie zapadnie przeciw niej wyrok zaoczny

Lubawa, dnia 5 czerwca 1925 r.

Sekretariat II Sądu Powiatowego w Lubawie.

ODEZWA

do opiekunów i kuratorów zamieszkujących w Okręgu tutejszego Sądu.

Papiery wartościowe i pretensje ulokowane w książeczkach wkładkowych instytucji i Kas Oszczędności, mających siedzibę w Rzeszy Niem. z wykluczeniem niemieckich pożyczek wojennych — (Kriegsanleihe) znajdujące się w rękach opiekunów wzgl. kuratorów winne być po myśli Niem. rozp. Dritte Steuernverordnung ze 14. 2. 1924 r. i ustawy z 27. 3. 1925 r. w celu zwaloryzowania zgłoszone w odnośnych niem. instytucjach wzgl. kasach najpóźniej do **dnia 30-go czerwca br.** Wzywa się przeto wszystkich opiekunów wzgl. kuratorów, których pupile posiadają takie pretensje by natychmiast w drodze bezpośredniej przesyłali zgłoszenia do odnośnych niem. instytucji i kas ze względu bowiem na zakreślony przez ustawę niem. termin prekluzyjny do 30 czerwca br. chodzi tu o sprawy niecierpiące zwłoki.

Poleca się Panom Radcom Sierot tutejszego Okręgu by natychmiast opiekunom i kuratorom zwrócili uwagę na powyższą odezwę.

Nowemiasto, dnia 8 czerwca 1925 r.

Sąd powiatowy.

Wielka licytacja!

Z powodu oddania dzierżawy sprzedaje się dnia 23-go czerwca b. r.

począwszy od godziny 10-tej

na probostwie w Kruszyńkach pow. poczta, stac. kolej Brodnica Pomorze.

25 koni, 20 krów, 2 stadniki zarodowe, 25 bydła młodocianego, 25 trzody chlewnej, angielski garnitur parowy do młócenia 1909 r. 10¹/₂ Alm. wszelkie maszyny i narzędzia rolnicze z 800 morgowego majątku jak sieczkarka do par. zapędu, śrutownik, wozy fornalskie, siewniki i. t. d.

Weterynarz zamówiony. Za poprzednim porozumieniem udziela się krótkoterminowy kredyt na akcept. Powózki oczekiwać będą na stacji w Brodnicy na pociągi przedpołudniowe.

MACIEJEWSKI

Kruszynki p. Brodnica telef. 128.

Wielkie upały w Ameryce.

Z Waszyngtonu donoszą, że nadzwyczajne upały nawiedziły całe wybrzeże wschodnie i zachodnie Stanów Zjednoczonych, zanotowano wiele ofiar w życiu ludzkim i ogromne szkody materialne.

Z różnych Sioux informują, iż ogółem w ciągu dwóch dni Zielonych Świąt 27 osób uległo porażeniu słońca. Temperatura wynosi od 90-100 i więcej stopni Farenheita. Upałom towarzyszą silne burze.

Wskutek burz i upałów ucierpiały znaczne zbiory.

W samem Sjoks City obliczają szkody wyrządzone w zbiorach na 100.000 dolarów. Wielkie szkody wyrządziła trąba powietrzna, która przeszła ponad stanami Isowa i Newrasta. Ponieważ połączenia z miejscowościami nawiedzonymi trąbą powietrzną uległy przerwaniu, przeto brak jeszcze bliższych informacji o wyrządzonych tam szkodach. Nie stwierdzono również liczby zabitych i rannych.

Ruch towarzystw.

Mroczenko. Na niedzielę dnia 14 czerwca hr odbędzie się zebranie Tow. Powst. i Wojaków na Mroczenko i okolice, na sali p. Lukowicza o godz. 19-tej na które się wszystkich członków także i gości zaprasza: Prezes Tow. P. i W.

Kurzmetik. W niedzielę dnia 14 bm. zaraz po nabożeństwie odbędzie się zebranie Kółka Rolniczego. Ważne sprawy, zapis węgla.

O liczny udział prosi

Zarząd.

Giełda pieniężna.

Warszawa, dnia 5. 6

Waluty w złotych.

1 dolar amerykański	5.17	-	-
100 funt angielski	25.19	-	-
100 frank franc.	25.09	-	-
100 frank belg.	24.55	-	-
100 frank szwajc.	100.50	-	-
100 koron czeskich	15.35	-	-
100 lir włoskich	20.71	-	-

WIELKIE BAŁÓWKI

W niedzielę, dnia 14-go czerwca o godzinie 7-mej wieczorem

odbędzie się na sali pana Kamińskiego

TEATR HUMORYSTYCZNY!!

— PROGRAM: —

Nieszczęśliwa żona

Żyd w beczie Komedja Abrahama

Po przedstawieniu **taniec** z pierwszorzędną muzyką

O liczny udział prosi

Reżyser Kreja.

Na sezon obecny nadchodzi nowy wielki transport

maszyn i narzędzi rolniczych

przedewszystkiem

żniwiarek najlepszej konstrukcji „Deeringa“

„NOFAMA“ Nowemiasto.

KSIĄŻECZKI

do nabożeństwa

poleca w wielkim wyborze po cenach przystępnych

Księgarnia „Drwęca“

Nowemiasto-Pomorze.

Urząd pocztowy ogłasza konkurs na przewóz poczty jednym koniem z dworca do urzędu pocztowego z pociągu nr. 2951 o godzinie 10⁵⁰.

Ofertę należy składać do dnia 20 bm. w urzędzie pocztowym.

Nowemiasto, n. Drwęca.

LASKI

w wielkim wyborze i po cenach przystępnych, poleca

Księgarnia „Drwęca“

Moja córka Pelagja opuściła dom bez pozwolenia, proszę więc, żeby jej nikt nie trzymał i nie pożyczął, gdyż za nie nie odpowiadam.

Wincenty Samulski
Nowemiasto, wybud.

10 do 12 sztuk
brzozone suche
dyszle

całe sztuki odpowiednia grubość na majątki, ma na sprzedaż Paturalski, Wieligrób
poczta Łąkorz.

Wszelkie formularze poleca „DRWECA“ Nowemiasto.

W. Pacółtowo.

W niedzielę, dnia 14. bm.

urządzą

zabawę

w moim ogrodzie na którą uprzejmie zapraszam

Walenty Kurowski.

Tomaszewo. Bacność!

W niedzielę dn. 14. bm. o godz. 5-tej popołudniu odbędzie się

zabawa

taneczna

na którą życzliwych uprzejmie zaprasza

Szymelfennig.

Dzielnego

ślusarza

puszakuje

„NOFAMA“
Nowemiasto.

Mojatek Taborowizna

sprzeda dnia 13. czerwca

przez licytację

pierwszy pokos łąk

nad Drwęca.

Kto chce

korzystnie sprzedać jakiegokolwiek interes, gospodarstwo, rolę lub domostwo niech ogłasza w

„Drwęca“

KASA OSZCZĘDNOŚCI

powiatu lubawskiego w Nowemmieście i Oddział w Lubawie, ulica Kuppnera

Rok założenia 1858

Rok założenia 1858

Instytucja bankowa o pewności pupilarnej

przyjmuje wkłady oszczędnościowe

i oprocentowuje za wypowiedzeniem dziennem po 12% w slosunku
miesięcznym „ 15% rocznym
kwartalnym „ 18%
półrocznym „ 20%

w razie zaś zmiany stopy procentowej rozporz. ministra skarbu zastrzegamy sobie obniżenia proporcjonalnego powyżej podanych stawek.

Otwiera rachunki bieżące

Udziela pożyczki wekslowe

Konto bankowe: Bank Polski.

Konto czekowe: P. K. O. Poznań 200599.

Inkasuje weksle i czek krajowe i zagraniczne

Zafatwia wszelk. czyn. zachodz. w zakres bankowości.